

Screening history and examination for TMD

เนื่องจากความชุกของการเกิด TMDs ค่อนข้างสูง ดังนั้นควรตรวจระบบบดเคี้ยวและชักประวัติที่เกี่ยวข้องกับอาการและอาการแสดง TMDs อย่างคร่าวๆ ในผู้ป่วยทางทันตกรรมทุกราย เพื่อตรวจหา subclinical signs and symptoms ที่ผู้ป่วยไม่ทราบว่ามักเกี่ยวข้องกับความผิดปกติในการทำหน้าที่ของระบบบดเคี้ยว เช่นปวดศีรษะ อาการของหู ฯลฯ การชักประวัติคร่าวๆ (screening history) จะประกอบด้วยคำถามที่เกี่ยวข้องกับ TMDs โดยทันตแพทย์ อาจถามผู้ป่วยโดยตรง หรือใช้แบบสอบถามให้ผู้ป่วยตอบก่อนพบทันตแพทย์

ตัวอย่าง คำถามที่ใช้จำแนกความผิดปกติที่เกิดกับการทำหน้าที่ของระบบบดเคี้ยว

1. ท่านรู้สึกปวดขณะอ้าปากหรืออ้าปากลำบากหรือไม่ เช่น เวลาหาวนอน
2. ท่านมีอาการขากรรไกรค้างหรือติดขัดหรือไม่
3. ท่านมีอาการปวดหรือติดขัดเวลาเคี้ยวอาหาร พุด หรือ ขณะใช้ขากรรไกร
4. ท่านได้ยินเสียงที่บริเวณข้อต่อขากรรไกรหรือไม่
5. ท่านรู้สึกเมื่อย ตึงหรือล้าที่บริเวณขากรรไกรเป็นประจำหรือไม่
6. ท่านมีอาการปวดในหู หรือบริเวณหู ขมับ หรือแก้ม หรือไม่
7. ท่านมีอาการปวดศีรษะ ปวดคอ หรือปวดฟันเป็นประจำหรือไม่
8. ท่านได้รับบาดเจ็บบริเวณศีรษะ คอ หรือขากรรไกร เมื่อเร็ว ๆ นี้หรือไม่
9. ท่านรู้สึกว่าการสบฟันของท่านเปลี่ยนไปหรือไม่
10. ท่านเคยได้รับการบำบัดรักษาความเจ็บปวดบริเวณใบหน้า หรือขากรรไกรหรือไม่

นอกจากการชักประวัติผู้ป่วยอย่างคร่าว ๆ แล้ว ควรมีการตรวจระบบบดเคี้ยวอย่างคร่าว ๆ ด้วย เช่น การตรวจการเคลื่อนที่ของขากรรไกร การคลำอวัยวะของระบบบดเคี้ยวว่ามีความเจ็บปวดหรือความผิดปกติหรือไม่

ถ้าการชักประวัติผู้ป่วยอย่างคร่าว ๆ และการตรวจระบบบดเคี้ยวอย่างคร่าว ๆ ได้ผลเป็นบวกจะนำไปสู่การชักประวัติผู้ป่วยอย่างละเอียดและการตรวจระบบบดเคี้ยวอย่างละเอียดเช่นกัน อวัยวะของระบบบดเคี้ยวที่จะตรวจหาความผิดปกติหรือความเจ็บปวด ได้แก่ ข้อต่อขากรรไกร กล้ามเนื้อบดเคี้ยวและฟัน

การชักประวัติผู้ป่วยอย่างละเอียด

ในการวินิจฉัย dental disease เช่นฟันผุ ข้อมูลที่จำเป็นในการวินิจฉัยโรคส่วนใหญ่ได้จากการตรวจทางคลินิก ส่วนน้อยได้จากการชักประวัติ แต่ในการวินิจฉัย pain disorders ข้อมูลที่สำคัญ 70%-80% ได้จากการชักประวัติ ส่วนน้อยได้จากการตรวจ

การชักประวัติผู้ป่วยอาจทำได้ วิธีใดวิธีหนึ่งดังนี้

1. ทันตแพทย์ซักถามผู้ป่วยโดยตรง วิธีนี้จะได้ข้อมูลที่สำคัญครบถ้วนหรือไม่ขึ้นกับความสามารถของทันตแพทย์ผู้นั้น

2. ใช้แบบสอบถาม ซึ่งวิธีนี้จะได้ข้อมูลที่สำคัญครบถ้วน แต่แบบสอบถามที่เป็นมาตรฐานบางคำถาม อาจไม่ตรงกับปัญหาของผู้ป่วยบางคน เมื่อให้ผู้ป่วยตอบแบบสอบถามตามลำพังเสร็จเรียบร้อยแล้ว ทันตแพทย์สามารถ นำเอาแบบสอบถามนั้นมาซักถามผู้ป่วยเพื่อให้ได้ข้อมูลเพิ่มเติม และบางปัญหาของผู้ป่วยที่ไม่ตรงกับในแบบสอบถาม หรือบางปัญหาที่ผู้ป่วยกังวลก็สามารถซักถามกับทันตแพทย์ได้

การซักประวัติในแบบสอบถามควรมี medical questionnaire เพื่อจะได้ทราบถึง major medical problem ของผู้ป่วย ซึ่งอาจมีบทบาทสำคัญที่ก่อให้เกิดความผิดปกติในการทำหน้าที่ของระบบใดระบบหนึ่ง

การซักประวัติผู้ป่วยที่ครอบคลุมครบถ้วน ควรยึดเอา chief complaint ของผู้ป่วยเป็นประเด็นหลักและเป็นจุดเริ่มต้นที่จะโยงไปหาข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลมากที่สุด สำหรับ chief complaint ให้ผู้ป่วยอธิบายถึง ปัญหาที่ทำให้ผู้ป่วยมาและอาจบันทึกเป็นคำพูดของผู้ป่วยไว้